

Lublin, 8 lutego 2011 r.

RIO – II – 601/51/2010

Pan Mirosław Kwiatosz
Wójt Gminy Rybczewice
21 - 065 Rybczewice Drugie 119

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 30 września do 16 listopada 2010 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Rybczewice. Protokół kontroli omówiono i podpisano 14 grudnia 2010 r.

Ustalenia kontroli wskazują, że przy realizacji zadań jednostki wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia będące następstwem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji.

Liczne nieprawidłowości stwierdzono w zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków, w tym niezachowanie powszechności opodatkowania, nieprawidłowe opodatkowanie gruntów stanowiących współwłasność, opodatkowanie podatników niezgodnie z ewidencją geodezyjną, niesprawdzanie deklaracji podatkowych, prowadzenie ewidencji księgowej podatków z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych, nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2009 r.

W zakresie wydatków bieżących należy zwrócić uwagę na nieprawidłowości związane z naliczeniem i wypłatą jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli

za 2009 r., skutkujące naliczeniem i wypłatą tych dodatków nauczycielom stażystom i kontraktowym w niewłaściwej kwocie.

Kontrola postępowań o udzielenie zamówień publicznych wykazała, przypadki udzielenia zamówień wykonawcom wybranym niezgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zaniepokojenie budzi ujawnienie nieprawidłowości, będących przedmiotem wniosków pokontrolnych o nr 3.1., 3.2., 4.1., 4.10., 4.21, 4.23. i 5.7. zawartych w wystąpieniu Nr RIO – II – 60/9/2007 z 20 czerwca 2007 r., mimo udzielenia odpowiedzi o ich wykonaniu.

W odniesieniu do nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli – po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, polegające na:

- nieokreśleniu wersji stosowanego oprogramowania komputerowego i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,*
- nieopisanu działania opcji, służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, leśnym i od nieruchomości oraz od środków transportowych od osób fizycznych i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb–PDP.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, przez:

- określenie wersji stosowanego oprogramowania komputerowego i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,
- opisanie działania opcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, leśnym i od nieruchomości oraz od środków transportowych od osób fizycznych i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb–PDP

„Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Bieżące aktualizowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 tej ustawy – str. 5, 17, 28, 29 protokołu.

1.2. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych na koncie nieuwjętym w wykazie kont księgi głównej Urzędu Gminy.

Zapisów operacji gospodarczych występujących w jednostce dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełnić zakładowy plan kont o konta dodatkowe, zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce, zgodnie z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.” – str. 5 protokołu.

1.3. Wprowadzeniu w 2010 r. sald początkowych niektórych kont księgi głównej w kwotach niezgodnych z saldami wykazanymi na tych kontach na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych roku 2009.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać salda zobowiązań i należności zgodnie z ich rzeczywistym stanem, nie dokonując wzajemnych kompensat, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 8 i 9 protokołu.

- 1.4. *Niezamieszczanie na dowodach źródłowych daty operacji gospodarczej (odbioru gotówki z kasy), wskazania miesiąca księgowania i podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (przypadki).*

Na dowodach księgowych wskazywać datę dokonania operacji gospodarczej oraz zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych, ze wskazaniem m.in. miesiąca księgowania wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o rachunkowości – str. 10, 18, 19 protokołu.

- 1.5. *Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem porządku systematycznego.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, a w szczególności:

- a) dokonywać przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zapisem:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną według dłużników, w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat, co w przypadku opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ma szczególne znaczenie, gdyż zgodnie z przepisami art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), w przypadku niedokonania opłaty za korzystanie z tego zezwolenia w terminach wskazanych w przepisach art. 11¹ ust. 7 cytowanej ustawy – zezwolenie wygasa, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- b) ewidencjonować na stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” odsetki za zwłokę w płatności podatków i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej – na podstawie dokumentu wpłaty, w korespondencji ze stroną

Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, stosownie do przepisów § 17 ust. 2 pkt 1 lit. b i § 20 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) – str. 11, 71 protokołu.

1.6. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, polegające na:

- niesporządzaniu jednostkowych sprawozdań budżetowych dla Urzędu Gminy: Rb - 27S, Rb-Z i Rb-N
- wykazaniu w miesięcznych jednostkowych sprawozdaniach Urzędu Gminy Rb–28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 r. kwot wydatków wykonanych niezgodnych z ewidencją analityczną do rachunku bieżącego.

Sporządzać jednostkowe sprawozdania Urzędu Gminy za poszczególne okresy sprawozdawcze w formie dokumentu: Rb–27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, stosownie do przepisów § 4 pkt 3 lit. b, § 10 i § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz Rb–Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” i Rb–N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności”, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 4 i § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

W kolumnie „Wydatki wykonane” sprawozdania jednostkowego Rb–28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, zgodnie z przepisami § 8 ust. 2 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do cytowanego rozporządzenia – str. 13 protokołu.

1.7. Nieujmowanie w ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” operacji podjęcia z rachunku bankowego gotówki do kasy na tzw. pogotowie kasowe oraz na sfinansowanie konkretnych wydatków.

Pobranie z rachunku bankowego środków pieniężnych do kasy na sfinansowanie konkretnych wydatków oraz pogotowia kasowego ujmować w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

wykazując konkretne wydatki w dziale, rozdziale i paragrafie klasyfikacji budżetowej, a w przypadku pogotowia kasowego – w dziale, rozdziale i paragrafie wskazanym przez wójta, z którego najczęściej dokonywane są wydatki z pogotowia kasowego, stosownie do zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”, zawartych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

Ewidencję na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” prowadzić w sposób zapewniających zgodność z zapisami w ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta według podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 15 protokołu.

- 1.8. *Niezamieszczanie daty wpływu na niektórych dokumentach (w tym sprawozdaniach jednostkowych, składanych przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy).*

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67) – str. 14, 15. 36, 66, 70 protokołu.

- 1.9. *Niepodpisanie korekty bilansu jednostki Urząd Gminy (korekta z 31 marca 2010 r.) przez głównego księgowego.*

Na sprawozdaniach finansowych zamieszczać podpisy osób wskazanych w przepisach § 25 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. – str. 16 protokołu.

2. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

- 2.1. *Udokumentowanie inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie, przeprowadzonej na 31 grudnia 2009 r. niezgodnie z postanowieniami wewnętrznymi.*

Przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie dokumentować w sposób określony w „Instrukcji inwentaryzacyjnej”, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 41/08 Wójta Gminy Rybczewice z 18 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Rybczewicach, w związku z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 19 i 20 protokołu.

- 2.2. *Nieudokumentowanie faktu przeprowadzenia inwentaryzacji drogą weryfikacji kont rozrachunkowych budżetu gminy i jednostki na 31 grudnia 2009 r. Nieujawnienie różnic między rzeczywistym a ewidencyjnym stanem należności z tytułu podatków na koniec 2009 r. (przedawnionych należności).*

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald dokumentować, w sposób uprzednio określony w przepisach wewnętrznych, zgodnie z postanowieniami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Dokonywać rzetelnej inwentaryzacji należności, przeprowadzanej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z postanowieniami art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Na kontach podatników wykazywać rzeczywisty stan rozrachunków, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 powołanej ustawy – str. 25, 26, 60 protokołu.

3. W zakresie wykonania budżetu:

3.1. W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat:

3.1.1 Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb–PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 r., przez:

- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym (o 604,59 zł) i leśnym (o 18,69 zł) oraz zaniżenie skutków udzielonych zwolnień w podatku rolnym (o 813 zł) i leśnym (o 144 zł), w wyniku niewyliczenia tych skutków dla gruntów wykorzystywanych na potrzeby wspólnot gruntowych, zwolnionych z tych podatków uchwałami Rady Gminy,
- niewyliczenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (w kwocie co najmniej 81 zł) oraz skutków udzielonych uchwałą Rady Gminy zwolnień w tym podatku dla nierozdysponowanych budynków lub ich części stanowiących własność gminy i lokalu, zajętego przez gminną bibliotekę (w kwocie co najmniej o 252 zł),

- *zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych (o kwotę ogółem 3.423,38 zł), w wyniku m.in. wyliczenia tych skutków dla: pojazdów podlegających wyłączeniu z opodatkowania tym podatkiem oraz dla pojazdu nieujętego w ewidencji podatkowej, a także dwukrotnego wyliczenia skutków dla dwóch samochodów ciężarowych i błędów rachunkowych, co spowodowało zawyżenie danych o 4.056,87 zł) oraz niewyliczenia tych skutków dla dwóch pojazdów, co spowodowało zaniżenie danych o 633,49 zł,*
- *zawyżenie skutków udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości, w związku z przyjęciem dla części budynku – będącej w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zwolnionej z podatku uchwałą Rady Gminy – stawki dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz wyliczeniem tych skutków dla gruntów i budynków, będących w posiadaniu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z zastosowaniem stawek dla gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- *zawyżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych (o kwotę ogółem 1.847 zł), w wyniku:*
 - a) wyliczenia ich dla pojazdów wyłączonych z opodatkowania tym podatkiem oraz wyliczenia tych skutków za cały 2009 r. dla pojazdu zbytego w trakcie 2009 r. (dane zawyżono o 2.697 zł),*
 - b) niewyliczenia ich dla pojazdu zwolnionego uchwałą Rady Gminy (dane zaniżono o 850 zł),*
- *zawyżenie danych w kolumnie „skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy...”, w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku w podatku rolnym, przez bezpodstawne wykazanie kwoty 2.024,20 zł, stanowiącej skutki decyzji w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wydanej i doręczonej w 2008 r.*

Niezłożenie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Urząd Gminy, mimo posiadania nieruchomości zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy oraz niewyegzekwowanie tych deklaracji od niektórych podatników, zwolnionych z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Gminy.

W sprawozdaniu Rb–PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3

„Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

Nie obliczać skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od środków transportowych dla pojazdów wyłączonych z opodatkowania tym podatkiem, w związku z przepisami art. 8 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

W kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności ...” wykazywać kwoty, stanowiące skutki udzielonych w okresie sprawozdawczym rozłożeń na raty, których termin płatności, w wyniku rozłożenia na raty, przypada po okresie sprawozdawczym, jeżeli w tym czasie nie nastąpi wpłata zaległości. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty zaległości, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Wykazane kwoty nie muszą wynikać z rejestrów przypisów i odpisów.

Złożyć deklarację na podatek od nieruchomości, w związku z posiadaniem nieruchomości zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, a także wzywać wszystkich podatników - korzystających z zastosowanych przez Radę Gminy zwolnień w tym podatku – do złożenia deklaracji, stosownie do przepisów art. 274 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 10 i art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem rzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu Rb-PDP skutków zastosowanych zwolnień oraz skutków obniżenia górnych stawek w tym podatku.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb–PDP za 2009 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 29 - 32, 54, 55 protokołu.

3.1.2. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym, od nieruchomości i od środków transportowych, przez co w latach 2006 – 2010 należne dochody uszczuplono o kwotę co najmniej 11.274 zł.

Opodatkować właścicieli (posiadaczy) nieruchomości, a także właścicieli środków transportowych, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych lub przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, przy czym:

- jeżeli przedmiot opodatkowania pozostaje w posiadaniu samoistnym – wydać i doręczyć decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego posiadaczowi samoistnemu, na którym zgodnie z przepisami materialnego prawa podatkowego ciąży obowiązek podatkowy.
- wszystkich najemców mienia komunalnego, na których – stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, wzywać do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, na podstawie przepisów art. 274a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej i art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a następnie opodatkować te osoby podatkiem od nieruchomości,
- podatników, będących osobami prawnymi, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym – obowiązku przedkładania deklaracji na podatek od nieruchomości i deklaracji na podatek rolny, wzywać do ich złożenia, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niezłożenia

deklaracji, określać decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez starostwo powiatowe, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

Wyjaśnić:

- czy podatnikom, ujętym pod poz. 4 i 5 załącznika Nr IV/3 do protokołu kontroli i opodatkowanym w oparciu o złożone informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, prawidłowo ustalono wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za 2009 r., w związku z deklarowaniem i płaceniem tego podatku od przedmiotów nie objętych umowami najmu lokali użytkowych, mając na uwadze obowiązek sprawdzania przez organ podatkowy informacji podatkowych, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej w związku z art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- na kim faktycznie ciąży obowiązek podatkowy w przypadku gruntów, będących – wg nieaktualnych zapisów w ewidencji gruntów – własnością podmiotu ujętego pod poz. 11 załącznika Nr IV/13 do protokołu kontroli, a następnie określić lub ustalić, po przeprowadzeniu postępowania, wysokość zobowiązania w podatku rolnym/podatku od nieruchomości (również za lata ubiegłe) posiadaczom tych gruntów, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych lub przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej,
- jakie nieruchomości (grunty) są zwolnione z podatku od nieruchomości i podatku rolnego – na podstawie przepisów art. 12 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatku rolnym oraz art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – w związku z wpisaniem zespołu dworsko – parkowego, wskazanego w protokole kontroli, do rejestru zabytków, a następnie opodatkować nieruchomości (grunty), będące w posiadaniu podatnika, ujętego pod poz. 14 załącznika Nr IV/13 do protokołu kontroli, których wpis nie obejmuje,
- faktyczny sposób użytkowania gruntów o powierzchni 0,0328 ha, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako LsIV, a następnie wystąpić do właściwego starostwa powiatowego o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów, biorąc pod uwagę

„stanowisko wspólne Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Finansów w sprawie zapewnienia aktualności operatów ewidencji gruntów i budynków...” zamieszczone na stronie www.old.lublin.rio.gov.pl, zakładka „Działalność informacyjna/Majątek”, zgodnie z którym jeżeli w ewidencji gruntów występują oznaczenia dwuczłonowe, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), należy w trybie pilnym ustalić faktyczny sposób użytkowania tych gruntów i nadać im właściwe oznaczenie w ewidencji. Jeżeli okaże się, że grunty podlegają opodatkowaniu podatkiem leśnym, opodatkować je tym podatkiem – str. 33 - 38, 47 - 51, 66 protokołu.

3.1.3. Ustalenie w 2009 r. wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości w zaniżonej kwocie (o 124 zł).

Przy opodatkowywaniu budynków lub ich części uwzględniać zasadę określoną w przepisach art. 4 ust. 2 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 i art. 1a ust. 1 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którą podstawę opodatkowania budynków lub ich części stanowi powierzchnia użytkowa, a więc powierzchnia mierzona po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, przy czym powierzchnie pomieszczeń lub ich części oraz część kondygnacji o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zalicza się do powierzchni użytkowej budynku w 50% – str. 35, 36 protokołu.

3.1.4. Opodatkowanie (podatkiem rolnym/leśnym) w drodze decyzji wymiarowych gruntów, odpowiadających udziałom osób fizycznych we współwłasności z osobą prawną oraz opodatkowanie gruntów, odpowiadających udziałom osoby prawnej w tej współwłasności na podstawie deklaracji na podatek rolny/leśny. Opodatkowanie (podatkiem rolnym) jedną decyzją wymiarową gruntów, stanowiących odrębną własność osób fizycznych, w tym również małżonków oraz udziałów w gruntach, stanowiących współwłasność z osobami fizycznymi.

Jeżeli użytki rolne (las) stanowią współwłasność osób fizycznych i osób prawnych – egzekwować od osób fizycznych i prawnych deklaracje na podatek rolny (leśny) i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6a ust. 8 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 5 pkt 1 i ust. 7 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność dwóch lub więcej

podmiotów uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, co oznacza, że podatnik (osoba fizyczna lub osoba prawna) powinien wykazać w odrębnej informacji (deklaracji) – obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność, gdyż obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) dla zobowiązań cywilnoprawnych, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym, w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne, prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli – podatek ustalać w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo, zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym.

Grunty stanowiące odrębną własność osób fizycznych (w tym również małżonków) opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

Dla każdego z podatników (tj. odrębnie dla współwłaścicieli a odrębnie dla właściciela) prowadzić konto szczegółowe z tytułu podatków, stosownie do przepisów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) – str. 37 - 39, 43, 46 protokołu.

3.1.5. Podwójne opodatkowanie – podatkiem rolnym i leśnym – w latach 2008 - 2010 pastwisk o pow. 0,14 ha .

Grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako Ps „pastwiska trwałe”, nie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z § 68 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

Podatkiem leśnym opodatkowywać grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji

gruntów i budynków jako lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna, zgodnie z przepisami art. 1 ust. 1 i 2 ustawy o podatku leśnym – str. 39 protokołu.

3.1.6. Opodatkowanie w latach 2008 – 2010 osób fizycznych niezgodnie z ewidencją geodezyjną, przez co należne dochody z tytułu podatku od nieruchomości zaniżono o 15.615 zł, a z podatku rolnego zawyżono co najmniej o 192 zł.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji geodezyjnej, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, zgodnie bowiem z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287) podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, pamiętając że grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako Bi „inne tereny zabudowane”, B „tereny mieszkaniowe”, Bz „tereny rekreacyjno – wypoczynkowe” i Tr „tereny różne” podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości i nie podlegają ustawowemu zwolnieniu z tego podatku, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz § 67 pkt 7 i § 68 ust. 3 pkt 1, 3 i 5 rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków – str. 39 - 47 protokołu.

3.1.7. Nieegzekwowanie od osób fizycznych obowiązku złożenia informacji podatkowych.

Wszystkich podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art.6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art.6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym – obowiązku złożenia informacji o gruntach oraz o nieruchomościach i obiektach budowlanych, a także informacji o lasach wzywać do ich złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej – str. 41 protokołu.

3.1.8. Zastosowanie nieprawidłowej (wyższej) stawki przy opodatkowaniu podatkiem rolnym użytków rolnych, stanowiących współwłasność małżonków o powierzchni 0,29 ha.

W celu zastosowania prawidłowej stawki przy opodatkowywaniu podatkiem rolnym gruntów stanowiących współwłasność, a których powierzchnia nie przekracza 1 ha lub 1 ha przeliczeniowego – ustalać, czy współwłaściciele posiadają gospodarstwo rolne.

Stawkę wynoszącą równowartość pieniężną 2,5 q żyta od 1 ha stosować dla

gruntów stanowiących współwłasność, w sytuacji gdy jeden ze współwłaścicieli (albo każdy z osobna) posiada gospodarstwo rolne, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 5 w związku z art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

W przypadku gdy powierzchnia użytków rolnych należąca do współwłaścicieli nie przekracza 1 ha fizycznego lub 1 ha przeliczeniowego, grunty te – jako użytki rolne niestanowiące gospodarstwa rolnego – opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki, stanowiącej równowartość pieniężną 5 q żyta, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 pkt 2 tej ustawy – str. 45 protokołu.

3.1.9. Opodatkowanie osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej w drodze decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego, mimo złożenia deklaracji na podatek rolny (podatek od nieruchomości).

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej opodatkowywać podatkiem rolnym (podatkiem od nieruchomości) na podstawie deklaracji podatkowych, zgodnie z przepisami art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzać postępowanie podatkowe i określać decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – str. 50, 55, 57 protokołu.

3.1.10. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie w latach 2009 – 2010 podatnika niezgodnie z ewidencją geodezyjną oraz opodatkowanie w latach 2007 – 2008 części gruntów i budynków, będących własnością tego podatnika stawką dla „gruntów pozostałych” i „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które wskazywałyby, że grunty i budynki nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych,*
- *wykazywanie w latach 2007 – 2008 w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej części budynku, będącej w posiadaniu tej jednostki jako związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- *niewyjaśnienie zasadności wykazania w latach 2007 - 2010 w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez jednostki OSP, wyłącznie budynków i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- *bezpodstawne zwolnienie z podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych, należących do osób prawnych,*

- opodatkowanie podatnika podatku od środków transportowych, na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji.

Nieprzeprowadzanie kontroli podatkowych.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji, wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami – korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o – związanej z korektą deklaracji – zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatnika do jej skorygowania oraz do złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzić postępowanie podatkowe i określić decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, a także art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym.

Dla nieruchomości, będących w posiadaniu gminnych jednostek

organizacyjnych, nie prowadzących działalności gospodarczej oraz dla nieruchomości zajętych wyłącznie na potrzeby ochotniczych straży pożarnych, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, przyjmować stawkę dla „gruntów pozostałych” i „budynków pozostałych”, w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. „c” i pkt 2 lit „e” ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przestrzegać postanowień § 1 pkt 4 uchwały Rady Gminy Rybczewice Nr XXVI/127/2008 z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Rybczewice, w myśl których z podatku od nieruchomości zwalnia się budynki mieszkalne lub ich części stanowiące własność osób fizycznych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej lub wydzierżawionych w zamian za czynsz, co oznacza, że budynki mieszkalne stanowiące własność osób prawnych podlegają obowiązkowi zapłaty należnego podatku.

Dokonywać kontroli podatkowych, celem ustalenia podstawy opodatkowania, stosownie do przepisów art. 281 i następnych Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić – na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej – w ramach czynności sprawdzających, zasadność wykazania w deklaracjach na podatek od nieruchomości przez:

- jednostki OSP wszystkich gruntów i budynków, będących w ich posiadaniu wg stawek najwyższych,
- podmiot, ujęty pod poz. 3 załącznika Nr IV/13 do protokołu kontroli, gruntów i budynków wg stawek najniższych,

mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl których za grunty i budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się grunty i budynki będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Wystąpić do podatników, wskazanych w protokole kontroli, o przedłożenie deklaracji (korekt) również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego – str. 50 – 53, 56, 65, 66 protokołu.

3.1.11. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej podatków, w tym:

- dokonywanie przypisów i odpisów, mimo niezłożenia deklaracji i niewydania przez organ podatkowy decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego (przypisów i odpisów dokonywano w oparciu o deklaracje z lat poprzednich, informacje ze starostwa powiatowego lub dane wynikające z ewidencji podatkowej),
- ujęcie wpłaty podatku na koncie podatnika w kwocie niższej (o 47,52 zł) od wynikającej z dowodu księgowego,
- dokonanie przypisu podatku w kwocie wyższej (o 375 zł) od wynikającej z deklaracji na podatek od środków transportowych.

Na szczegółowych kontach podatników przypisów i odpisów podatków dokonywać na podstawie złożonej na dany rok podatkowy deklaracji, w wysokości z niej wynikającej, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku niezłożenia deklaracji, przypisów i odpisów podatku dokonywać na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania podatkowego (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia, w związku z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Wpłaty podatków ewidencjonować na koncie podatnika w wysokości wynikającej z dowodu księgowego (dowodu wpłaty podatku), mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasadę rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, określoną w przepisach art. 24 ust. 2 tej ustawy w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego – str. 54, 55, 62, 64, 65 protokołu.

3.1.12. Pobieranie podatku rolnego, należnego od osób prawnych, w drodze inkasa (przypadki).

Od osób prawnych nie pobierać podatku rolnego w drodze inkasa, gdyż podatnicy ci zobowiązani są wpłacać obliczone w deklaracjach podatki – bez wezwania – na rachunek budżetu gminy, zgodnie z przepisami art. 6a ust. 8 pkt 3 ustawy o podatku rolnym – str. 56 protokołu.

3.1.13. Niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych (nawet po kilku latach od

powstania zaległości) bądź ich niewystawianie (przypadki). Bezpodstawne odpisanie w 2010 r. zaległości podatkowych z lat 2001 – 2003 w kwocie około 2.114,50 zł, jako przedawnionych, mimo że zaległości te nie uległy przedawnieniu (w związku z przerwaniem biegu terminu przedawnienia przez zastosowanie środka egzekucyjnego). Wykazanie w ewidencji księgowej przedawnionych należności podatkowych.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Przy dokonywaniu odpisu zobowiązania podatkowego z konta podatnika wskutek przedawnienia uwzględniać przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, przy czym bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony.

Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 cytowanego rozporządzenia.

Uwzględniając wskazane przepisy ustalić faktyczny stan rozrachunków z podatnikami wskazanymi w protokole kontroli i ująć go w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości; przedawnione zobowiązania odpisać z kont podatników, w związku z art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 58 - 60, 67, 68 protokołu.

3.1.14. Zarachowanie wpłaty podatnika na poczet zobowiązań podatkowych, które na dzień wpłaty były już przedawnione.

W przypadku dokonania przez podatnika wpłaty zaległości podatkowej, która na dzień wpłaty jest już przedawniona, wpłatę traktować jako nadpłatę, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 w związku z art. 72 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia, a kwotę nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku uważa się za nadpłatę – str. 59 protokołu.

3.1.15. Nieprzerachowanie wpłat podatnika niepokrywających kwoty należności głównej wraz z odsetkami za zwłokę. Pobranie odsetek za zwłokę od zaległości w podatku od środków transportowych w nieprawidłowej wysokości

Jeżeli wpłata dokonana przez podatnika nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę – wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę, w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, stosownie do przepisów art. 53 § 1 i art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej.

Do ustalenia wysokości odsetek za zwłokę stosować stawkę ogłoszoną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, zgodnie z przepisami art. 56 § 3 Ordynacji podatkowej.

Dokonać rozliczenia wpłat zaległości podatkowych wniesionych w latach 2007 – 2008 r. przez podatnika wskazanego w protokole kontroli, a także ustalić faktyczny stan rozrachunków z tym podatnikiem i ująć go w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 61 - 63, 68, 69 protokołu.

3.1.16. Wydanie decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych, mimo niezłożenia przez podatnika wniosku w tej sprawie (złożone przez podatnika pismo było faktycznie polemiką z organem podatkowym w kwestii istnienia podstaw prawnych opodatkowania podatnika tym podatkiem oraz prośbą o zaniechanie określania wysokości tego podatku i jego egzekwowania od podatnika).

Ulgi w spłacie, wydawane w trybie przepisów art. 67a Ordynacji podatkowej, udzielać wyłącznie na wniosek podatnika w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, pamiętając że postępowanie podatkowe wszczęte w tej sprawie na wniosek podatnika należy prowadzić zgodnie z jego treścią, a rozszerzenie czy zgłoszenie nowego żądania należy wyłącznie do podatnika, zgodnie z przepisami art. 167 § 1 Ordynacji podatkowej.

W przypadku gdy postępowanie podatkowe nie może być wszczęte, mimo złożenia żądania przez stronę, wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, na które służy zażalenie, zgodnie z art. 165a Ordynacji podatkowej – str. 67, 68 protokołu.

3.1.17. Nieprawidłowości przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, polegające na:

- wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów w innym punkcie niż wskazany we wniosku i mimo nieuzyskania pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży (objętego następnie zezwoleniem) z uchwałą Rady Gminy,
- wydawaniu zezwoleń bez potwierdzenia ich odbioru bądź wskazania daty odbioru,
- wydawaniu zezwoleń na podstawie wniosków, do których nie dołączono wymaganych dokumentów.

Zezwolenia wydawać na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 i ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).

Zezwolenia wydawać za potwierdzeniem ich odbioru własnoręcznym podpisem osoby uprawnionej, ze wskazaniem daty otrzymania, stosownie do przepisów art. 46 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Zezwolenia wydawać po złożeniu wniosków, do których dołączono wszystkie dokumenty wymagane przepisami art. 18 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W przypadku złożenia wniosku, który nie zawiera wszystkich wymaganych przepisami załączników wzywać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, stosownie do przepisów art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego – str. 70, 71 protokołu.

3.2. W zakresie dochodów z majątku gminy:

3.2.1. Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu lokali użytkowych.

Wyznaczanie – w fakturach wystawianych najemcy lokalu mieszkalnego – terminu płatności innego od określonego w umowie.

Od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych egzekwować odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

W fakturach obciążających najemców lokali użytkowych wskazywać termin płatności czynszu zgodnie z postanowieniami zawartych umów, bądź dostosować postanowienia umów do stosowanej praktyki rozliczania się z najemcami. – str. 72 - 74 protokołu.

3.2.2. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu czynszu najmu lub podejmowanie ich z opóźnieniem, co spowodowało przedawnienie roszczeń gminy z tego tytułu w łącznej wysokości 2.731,78 zł.

W stosunku do zalegających z regulowaniem należności cywilnoprawnych podejmować konsekwentne czynności zmierzające do ich wyegzekwowania, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń; okres przedawnienia roszczeń majątkowych został określony w przepisach art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) – str. 73 - 76

3.2.3. Rozłożenie na raty zaległego czynszu najmu lokalu mieszkalnego, mimo braku stosownego upoważnienia Rady Gminy (uchwała określająca zasady udzielania ulg w spłacie zaległości z tytułów cywilnoprawnych weszła w życie po udzieleniu ulgi).

Ulg w zapłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny udzielać zgodnie z postanowieniami uchwały Nr XXXIX/189/2010 Rady Gminy Rybczewice z dnia 9 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Rybczewice lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych, stosownie do przepisów art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 75 protokołu.

3.2.4. Dokonywanie przypisu na koncie najemcy w kwocie niewynikającej z obowiązującej umowy najmu (ogółem zaniżono o kwotę 1.476,80 zł).

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać inwentaryzację należności, w tym z tytułu czynszu najmu, porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikując ich wartość, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy – str. 75 - 76 protokołu.

3.2.5. Nieokreślenie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę w latach 2008 – 2010 (od 2008 r. do dnia kontroli stosowane są taryfy ustalone na rok 2007 uchwałą Nr III/23/2006 Rady Gminy Rybczewice z 15 grudnia 2006 r.).

Określać taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę na każdy rok, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) z zastrzeżeniem przepisów art. 24 ust. 9a ustawy, stosownie do których na uzasadniony wniosek przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego Rada Gminy, w drodze uchwały, przedłuża czas obowiązywania dotychczasowych taryf, lecz nie dłużej niż o 1 rok.

Po określeniu taryf, przedkładać Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie ich zatwierdzenia, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.). – str. 76, 77 protokołu.

3.2.6. Określenie terminu zapłaty należności za dostarczoną wodę w „Regulaminie dostarczania wody na terenie Gminy Rybczewice” i wystawianych fakturach VAT, przez wskazanie, że należność za wodę jest płatna w ciągu 14 dni od daty wystawienia noty obciążeniowej /faktury/ oraz w zawartych umowach, przez wskazanie że odbiorca – który nie dokonał wpłaty bezpośrednio u inkasenta – dokonuje zapłaty należności za dostarczoną wodę w terminie 21 dni od daty wystawienia zawiadomienia o wykonaniu odczytu stanu wodomierza), w sytuacji gdy:

**zgodnie z przepisami termin płatności powinien wynosić nie mniej niż 14 dni od daty wysłania faktury lub jej doręczenia w inny sposób,*

** w gminie zasadą jest niewysyłanie odbiorcom wody faktur za dostarczanie wody (faktury sporządza się w dwóch egzemplarzach, przy czym oba egzemplarze pozostają w Urzędzie Gminy),*

**w Urzędzie Gminy nie ewidencjonuje się daty wystawienia zawiadomień o dokonaniu odczytu wodomierza (nie przechowuje się także kopii takich zawiadomień), co uniemożliwia weryfikację terminowości dokonanych wpłat.*

Dostosować postanowienia „Regulaminu dostarczania wody na terenie Gminy Rybczewice”, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr V/36/07 Rady Gminy Rybczewice z dnia 14 lutego 2007 r. oraz zawartych umów o dostarczanie wody do przepisów § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886 z późn. zm.), stosownie do których odbiorca usług dokonuje zapłaty za dostarczoną wodę lub odprowadzone ścieki w terminie określonym w fakturze, który nie może być krótszy niż 14 dni od daty jej wysłania lub dostarczenia w inny sposób.

Faktury za dostarczoną wodę wystawiać co najmniej w dwóch egzemplarzach (oryginał i kopia), przy czym oryginał przekazywać nabywcy usługi (odbiorcy wody), stosownie do przepisów § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 212, poz. 1337 z późn. zm.) w związku z przepisami § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków – str. 78, 79, 80 protokołu.

3.2.7. Wskazywanie w ewidencji analitycznej – na kontach odbiorców wody – innej niż faktyczna data wpłaty należności (przypadki).

W księgach rachunkowych wskazywać rzeczywistą datę dokonania operacji gospodarczej, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 81 protokołu.

3.3. W zakresie wydatków bieżących:

3.3.1. Przypadki zwrotu kosztów podróży służbowych pracowników odbytych w miejscach i terminach innych niż wskazane przez pracodawcę w poleceniu wyjazdu służbowego.

Zwrotu kosztów podróży służbowych pracowników na obszarze kraju, dokonywać jedynie z tytułu podróży odbywanej w terminie i miejscu określonym przez pracodawcę, stosownie do przepisów §§ 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługującej pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 z późn. zm.) – str. 87 protokołu.

3.3.2. Dokonanie – w dniach od 21 do 25 września 2009 r. – wydatków w wysokościach przekraczających kwoty ujęte w budżecie gminy (w dziale 754, rozdziale 75412, § 4210) o łączną kwotę 2.510,92 zł.

Wydatków publicznych dokonywać w wysokościach określonych w uchwale budżetowej i w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 i art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – str. 91 - 93 protokołu.

3.3.3. Nieprawidłowości w zakresie ustalania i wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli, polegające na:

a) nieprawidłowym ustaleniu wysokości wydatków poniesionych w roku 2009 na wynagrodzenia nauczycieli stażystów (zawyżono o 9.384,56 zł), kontraktowych (zaniżono o 11.820,22 zł) i dyplomowanych (zawyżono o 39,39 zł), w wyniku:

- nieuwzględnienia – w trzech przypadkach – dodatkowego wynagrodzenia rocznego w łącznej kwocie 2.354,12, wypłaconego w marcu 2009 r.,*
- wykazania zawyżonej wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli stażystów o kwotę 10.240,32 zł oraz zaniżonej o tę kwotę wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych, z powodu zaliczenia kwoty całorocznego wynagrodzenia jednego z nauczycieli do grupy nauczycieli stażystów, w sytuacji gdy nauczyciel ten od 1 września uzyskał stopień nauczyciela kontraktowego,*
- nieuwjęcia kwoty 26,16 zł z tytułu wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe wypłaconego nauczycielowi kontraktowemu w listopadzie 2009 r.,*
- ujęcia wynagrodzenia nauczyciela kontraktowego za październik 2009 r. w kwocie zaniżonej o 30 zł,*
- dokonania zmian sumy poszczególnych kwot wydatków wykazanych w sprawozdaniu w porównaniu do wysokości ustalonej na podstawie kart wynagrodzeń nauczycieli, w tym zmniejszenie wynagrodzeń nauczycieli stażystów o 25,04 zł i nauczycieli kontraktowych o 0,31 zł oraz zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli dyplomowanych o 39,99 zł,*

b) nieprawidłowym ustaleniu średniorocznej liczby etatów nauczycieli, w wyniku:

- bezpodstawnego pomniejszania miesięcznego zatrudnienia za dni nieobecności w pracy z powodu choroby, za które wynagrodzenie płacone było przez pracodawcę,*

- przyjęcia do wyliczenia średniomiesięcznych etatów – w przypadku nauczycieli, których stosunek pracy ustalił w trakcie miesiąca – dni kalendarzowych, w jakich nauczyciele pozostawali w stosunku pracy w danym miesiącu, zamiast dni roboczych (przypadki),
 - przyjęcia do wyliczenia średniomiesięcznych etatów – w przypadku nauczycieli, którzy pobierali świadczenia ZUS – dni roboczych, w jakich nauczyciele nie pobierali tych świadczeń, zamiast dni kalendarzowych,
 - zawyżenia liczby etatów nauczycieli stażystów w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia oraz zaniżenia liczby etatów nauczycieli kontraktowych w okresie od 1 września do 31 grudnia, na skutek nieuwzględnienia uzyskania przez jednego z nauczycieli kolejnego stopnia awansu zawodowego (do 31 sierpnia zatrudnionego jako stażysta a od 1 września jako nauczyciel kontraktowy),
- c) nieprawidłowym obliczaniu osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli ustalanych proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, w wyniku:
- przyjęcia do wyliczeń – w przypadku wszystkich nauczycieli objętych kontrolą – w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2009 r. nieaktualnej wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego,
 - bezpodstawnego pomniejszenia (w 5 przypadkach) wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli o kwotę wynagrodzenia chorobowego, wypłaconego za okres, w którym nauczyciele przebywali na zwolnieniu lekarskim do 33 dni,
 - nieprawidłowego ustalenia osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego za miesiące: maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2009 r. (w wyjaśnieniach do protokołu jako przyczynę tej nieprawidłowości wskazano pomyłkę).

W konsekwencji nieprawidłowo ustalono kwotę różnicy między średnimi wynagrodzeniami obliczonymi na podstawie Karty Nauczyciela, a wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia tych nauczycieli oraz nieprawidłowo ustalono i wypłacono dodatki uzupełniające poszczególnym nauczycielom stażystom i kontraktowym.

Przy ustalaniu wysokości i wypłacie jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli przestrzegać przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35).

Rzetelnie ustalać kwotę wydatków poniesionych w roku podlegającym analizie z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na wynagrodzenia nauczycieli (z uwzględnieniem uzyskania przez nich kolejnych stopni awansu zawodowego w danym roku) – w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela (bez pochodnych ponoszonych przez pracodawcę) – sposób ustalania kwoty tych wydatków wskazany został w cz. I pkt. 4 objaśnień dotyczących załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.

Średnioroczną strukturę zatrudnienia nauczycieli ustalać na podstawie średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, z uwzględnieniem uzyskania przez nauczycieli kolejnych stopni awansu zawodowego w danym roku, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 cytowanego rozporządzenia. Nauczycieli, którzy w danym roku uzyskali kolejny stopień awansu zawodowego uwzględniać w tej strukturze, w odpowiednim stopniu awansu zawodowego, proporcjonalnie do okresu pobierania wynagrodzenia na danym stopniu awansu zawodowego, stosownie do przepisów § 3 ust. 3 rozporządzenia w związku z przepisami art. 39 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli:

- uwzględniać liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania, zgodnie z przepisami § 3 ust. 6 rozporządzenia (także za okresy przebywania na zwolnieniu lekarskim płatnym z środków pracodawcy), natomiast nie uwzględniać liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali świadczenia z ZUS, tj. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy, zgodnie z przepisami § 3 ust. 7 rozporządzenia,
- nie uwzględniać – proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły – liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie, stosownie do przepisów § 3 ust. 8 rozporządzenia.

Przy ustalaniu średniorocznej liczby etatów nauczycieli – w miesiącach, których nauczyciele nie przepracowali w całości (ze względu np. na nawiązanie lub rozwiązanie stosunku pracy) – przyjmować wyłącznie dni robocze z okresu, w jakim nauczyciel był zatrudniony (wymiar etatu przemnożyć przez stosunek dni roboczych w okresie, w którym nauczyciel był zatrudniony do wszystkich dni roboczych w miesiącu), mając na uwadze, że tylko w przypadku miesięcy, w których nauczyciel był nieobecny w pracy z powodu zwolnienia lub urlopu, w trakcie którego wynagrodzenie nie było wypłacane ze środków ujętych w planie finansowym szkoły

(i za tę część miesiąca pobierał zasiłek lub inne świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych) – okres zatrudnienia nauczyciela ustala się przyjmując za miesiąc zawsze 30 dni (a nie dni kalendarzowe w danym miesiącu), stosownie do postanowień pkt 1 załącznika Nr 1 do cytowanego rozporządzenia.

Wysokość jednorazowego dodatku uzupełniającego dla danego nauczyciela wyliczać według wzoru wskazanego w pkt 2 załącznika Nr 1 do rozporządzenia, uwzględniając kwotę różnicy, o której mowa w art. 30a ust. 2 Karty Nauczyciela, osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego ustaloną proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, sumę osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli na danym stopniu awansu zawodowego, ustalonych proporcjonalnie do okresu ich zatrudnienia oraz liczbę nauczycieli zatrudnionych i pobierających wynagrodzenie na danym stopniu awansu zawodowego w roku podlegającym analizie.

Dla każdego nauczyciela oddzielnie wyliczać osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia według wzoru $S_j = A \times B \times C$ (gdzie: S_j – osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela z uwzględnieniem okresu zatrudnienia na danym stopniu awansu zawodowego; A – stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela na pełnym etacie; B – tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczyciela w przeliczeniu na pełny etat; C – okres zatrudnienia – czas, w którym nauczyciel był zatrudniony na danym stopniu awansu zawodowego i pobierał wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły w ciągu roku podlegającego analizie).

Stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela (A) nie pomniejszać o kwoty wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy pracownika wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – trwającej łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego, a w przypadku pracownika, który ukończył 50 rok życia – trwającej łącznie do 14 dni w ciągu roku kalendarzowego, za które pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, wypłacanego ze środków pracodawcy (w przypadku nauczycieli – środków ujętych w planie finansowym szkoły), stosownie do przepisów art. 92 § 1 pkt 1 i § 4 Kodeksu pracy w związku z przepisami § 3 ust. 6 i 7 cytowanego rozporządzenia.

Przeliczyć wysokość dodatku uzupełniającego przysługującego nauczycielom stażystom i kontraktowym za 2009 r. oraz wypłacić niedopłaconą kwotę.

Sporządzić korektę sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w przepisach art. 30a ust. 4 Karty Nauczyciela i przekazać Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie, Radzie Gminy, dyrektorom szkół oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli, stosownie do przepisów art. 30a ust. 5 tej ustawy – str. 94 - 111 protokołu.

3.3.4. Nieprawidłowe ustalanie wynagrodzeń nauczycielom, z którymi nawiązano lub rozwiązano umowę o pracę w trakcie miesiąca.

Wynagrodzenie za przepracowaną część miesiąca ustalać dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnożąc przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn, a następnie tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmować od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc, stosownie do przepisów § 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 91c ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. W celu ustalenia miesięcznej liczby godzin do przepracowania – tygodniową liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wynikających z art. 42 ust. 3, 4a i 7 pkt 3 Karty Nauczyciela (tzw. pensum), pomnożyć przez średnią liczbę tygodni w miesiącu kalendarzowym, ustaloną w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181 z późn. zm.). Liczbę godzin przypadających do przepracowania w poszczególne dni tygodnia ustalać dzieląc tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin (pensum) przez – obowiązujący nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć - pięciodniowy tydzień pracy – str. 111 - 112 protokołu.

3.4. W zakresie wydatków majątkowych:

3.4.1. Niezawarcie – w ogłoszeniach o zamówieniach w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Zygmuntów” oraz „Dowóz dzieci do szkół podstawowych w Stryjnie, Rybczewicach i Pilaszkowicach oraz do Gimnazjum w Rybczewicach w roku szkolnym 2009/2010 oraz 2010/2011” – wielkości lub zakresu zamówienia, tj. informacji wskazanych w specyfikacjach istotnych warunków tych zamówień (w ogłoszeniach wskazano jedynie nazwy zlecanych zadań).

W ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego zawierać co najmniej informacje określone w przepisach art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), w tym m.in. określenie przedmiotu oraz wielkości lub zakresu zamówienia, stosownie do przepisów art. 41 pkt 4 tej ustawy – str. 116 - 117 protokołu.

3.4.2. *Ograniczenie wykonawcom – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Zygmuntów” – możliwości złożenia dokumentów potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu w zakresie dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, w przypadku gdyby wykonawca polegał na potencjale kadrowym innych podmiotów – wyłącznie do pisemnego zobowiązania tych podmiotów do udostępnienia osób zdolnych do wykonania zamówienia.*

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać prawidłowo sporządzony wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Nie ograniczać wykonawcom – polegającym na wiedzy i doświadczeniu, potencjale technicznym, osobach zdolnych do wykonania zamówienia lub zdolnościach finansowych innych podmiotów – prawa wyboru rodzaju dokumentów potwierdzających dysponowanie tymi zasobami; z użytego w przepisach art. 26 ust. 2b powołanej ustawy zwrotu „w szczególności” wynika, że zawarte tam pisemne zobowiązanie innego podmiotu do oddania do dyspozycji wykonawcy zasobów niezbędnych na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zamówienia, wskazane jest wyłącznie jako przykład takiego dokumentu – str. 117 protokołu.

3.4.3. *Nieprawidłowości dotyczące oceny spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych:*

a) *pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Zygmuntów”, polegające na niewzwaniu wykonawcy, którego ofertę następnie wybrano (Konsorcjum SPC INSAN Szponar-Bat, Zakład Usług Sanitarnych Józef Bucior, INSTALGAZ s.c.) do uzupełnienia opłaconych polis ubezpieczeniowych lub innych dokumentów potwierdzających, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej na kwotę minimum 1.000.000 zł (warunek udziału w postępowaniu), w sytuacji gdy*

wykonawca przedłożył 5 polis na wymaganą kwotę, przy czym z 4 polis na łączną kwotę 900.000 zł nie wynikało, czy zostały przed upływem terminu składania ofert opłacone (zamawiający w tym zakresie wezwał jedynie wykonawcę do złożenia wyjaśnień w sprawie 1 polisy na kwotę 500.000 zł, której termin opłacenia wypadł po upływie terminu składania ofert),

- b) pn. „Umocnienie dna wąwozu lessowego i odprowadzenie wód opadowych w ciągu drogi wewnętrznej położonej na działce nr 848 w m. Pilaszkowice Drugie od km 0+000.00 do km 0+500.00”, polegające na wyznaczeniu wykonawcy, który złożył ofertę najkorzystniejszą (najtańszą), nierealnego terminu na uzupełnienie dokumentów potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu w zakresie doświadczenia – w wezwaniu wysłanym do wykonawcy 29.05.2009 r. (piątek) wyznaczono termin do uzupełnienia brakujących dokumentów na 1.06.2009 r. (poniedziałek) do godz. 10.00, przy czym wykonawca odebrał wezwanie dopiero 3.06.2009 r. (środa); w konsekwencji – wykluczono tego wykonawcę z postępowania z powodu niepotwierdzenia w wyznaczonym terminie spełniania wymaganego warunku oraz wybrano ofertę droższą o kwotę 65.010,15 zł.

Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, stosownie do art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Przed dokonaniem oceny i porównania złożonych ofert sprawdzać, czy wykonawcy spełniają warunki podmiotowe określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w szczególności czy złożyli wszystkie wymagane oświadczenia i dokumenty oraz czy złożone oświadczenia i dokumenty potwierdzają spełnienie opisanych przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu.

Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa – wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania. Złożone na wezwanie zamawiającego oświadczenia i dokumenty powinny potwierdzać spełnianie przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu oraz spełnianie przez oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane wymagań określonych przez zamawiającego, nie później niż w dniu, w którym upłynął termin składania wniosków

o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo termin składania ofert, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 tej ustawy.

Termin na uzupełnienie dokumentów wyznaczać w sposób dający wykonawcom realną możliwość uzupełnienia żądanych dokumentów, z poszanowaniem zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji, o których mowa w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Złożone przez wykonawców polisy ubezpieczeniowe – niezależnie od tego, kiedy zostały wystawione i jaki okres obejmują – jeżeli nie wynika z nich fakt ich opłacenia, nie odpowiadają wymogom określonym w przepisach § 1 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), a tym samym nie potwierdzają spełnienia warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej wykonawcy.

Wykonawców, którzy nie wykazali spełnienia warunków udziału w postępowaniu, wykluczać z postępowania, uznając ich oferty za odrzucone, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 pkt 4 i ust. 4 ustawy – Prawo zamówień publicznych – str. 118 - 119, 121 protokołu.

3.4.4. Niezawarcie – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Umocnienie dna wąwozu lessowego i odprowadzenie wód opadowych w ciągu drogi wewnętrznej położonej na działce nr 848 w m. Pilaszkowice Drugie od km 0+000.00 do km 0+500.00” – miejsca oraz terminu składania ofert.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać co najmniej informacje określone w przepisach art. 36 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w tym miejsce i termin składania ofert, wymagane przepisami art. 36 ust. 1 pkt 11 tej ustawy – str. 120 protokołu.

3.4.5. Wskazanie w umowie – zawartej 4 sierpnia 2009 r. na dowóz dzieci do szkół podstawowych oraz do gimnazjum w roku szkolnym 2009/2010 oraz 2010/2011 – jedynie ceny jednostkowej za bilet miesięczny bez podania ilości dowożonych dzieci, co nie pozwala na określenie wysokości zaciągniętego zobowiązania, którym w dniu zawarcia umowy obciążono plan finansowy jednostki.

W zawieranych umowach każdorazowo określać wysokość całkowitego wynagrodzenia należnego wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy, mając na uwadze przepisy art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych, stosownie do

których kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Nieustalenie w umowie wysokości wynagrodzenia może skutkować przekroczeniem tego upoważnienia, jak też dokonywaniem wydatków wynikających z tych umów w sposób niepozwalający na przestrzeganie przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 tej ustawy, zobowiązujących do dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W związku z tym, w przypadku braku możliwości ustalenia realnej wartości wynagrodzenia umownego, rozważyć możliwość podawania w umowach np. wynagrodzenia wstępnego oraz podstaw do określania wynagrodzenia ostatecznego – str. 122 protokołu.

3.4.6. Wypłacanie wynagrodzenia wykonawcy usług dowozu dzieci do szkół z terenu gminy Rybczewice w latach szkolnych 2009/2010 oraz 2010/2011, bez przeprowadzenia weryfikacji ilości dowożonych dzieci, która to ilość – zgodnie z zawartą umową – stanowiła podstawę do obliczenia wynagrodzenia należnego wykonawcy (faktyczny sposób rozliczeń z wykonawcą sprowadzał się do akceptacji wszystkich wystawionych przez niego faktur, zawierających wynagrodzenie ustalone jako iloczyn ceny jednego biletu miesięcznego oraz wskazanej na fakturach liczby dowożonych dzieci).

Rzetelnie i zgodnie z zawartymi umowami rozliczać wykonawców zamówień publicznych. Kontrolować wykonanie umów przed dokonaniem wypłaty wynagrodzenia wynikającego z tych umów, określając zasady przeprowadzania tych kontroli, mając na uwadze obowiązek zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, ciążący – zgodnie z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – na kierowniku jednostki. Zasady te wskazywać także w umowach z wykonawcami. Przed wypłatą kwot wynikających z faktur wystawionych przez wykonawców – dokonywać kontroli zasadności tych wypłat, sprawdzając, czy zafakturowana kwota odpowiada ilości i wartości usług faktycznie przez wykonawcę wykonanych (ilości dowożonych dzieci), mając na uwadze obowiązek dokonywania wydatków w sposób wskazany przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych – str. 123 - 124 protokołu.

4. W zakresie mienia komunalnego:

- 4.1. *Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości – str. 125 protokołu.

- 4.2. *Niesporządzanie wewnętrznych dowodów księgowych dokumentujących przychód i rozchód środków trwałych (OT, LT, LN).*

Sporządzać wewnętrzne dowody księgowe „OT – protokół przyjęcia środka trwałego”/”LT – likwidacja środka trwałego” lub LN “likwidacja przedmiotu nietrwałego”, stosownie do postanowień zawartych w „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych stanowiącej załącznik Nr 4 do zarządzeniu Nr 7/2002 wójta gminy Rybczewice z dnia 30 grudnia 2002 r. – str. 126 protokołu.

- 4.3. *Nieujęcie na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” wartości wszystkich licencji na używane programy komputerowe.*

Na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować wartość wszystkich wartości niematerialnych i prawnych jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości – str. 127 protokołu.

5. W zakresie zadań zleconych i realizowanych w ramach porozumień:

- 5.1. *Niezamieszczenie na fakturach, dołączonych do wniosku o zwrot podatku akcyzowego, wymaganej adnotacji.*

Na dołączonych do wniosków o zwrot podatku akcyzowego fakturach VAT albo na potwierdzonych za zgodność z oryginałem ich kopiach zamieszczać adnotacje o treści „przyjęto w dniu...do zwrotu części podatku akcyzowego”, stosownie do przepisów art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 marca 2006r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz.379) – str. 129 protokołu.

6. W zakresie rozliczeń finansowych jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi:

6.1. Rozliczanie dochodów i dokonanych wydatków zrealizowanych przez jednostki budżetowe w okresach kwartalnych.

Zrealizowane przez jednostki budżetowe dochody i wydatki ujmować na kontach odpowiednio 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” na podstawie okresowych – miesięcznych – sprawozdań jednostek, w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. i zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 2 do tego rozporządzenia – str. 130 i 131 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Rybczewice